Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0421U100224

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельчук Людмила Михайлівна
2. Strelchuk Liudmila

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-01-2021

Спеціальність за освітою: Екологія та охорона навколишнього середовища

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Херсонський державний аграрний університет"

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, м. Херсон, Херсонська обл., 73006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 47.104.05

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, буд. 11, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Херсонський державний аграрний університет"

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, м. Херсон, Херсонська обл., 73006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35

Тема дисертації:

1. Еколого-біологічні особливості збереження та відтворення полезахисних лісових насаджень Північного Причорномор'я

2. Ecological and biological features of reproduction and preservation of protective forest plantations on the territory of the Northern Black Sea Coast

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі вперше узагальнено науково-методичні і практичні результати досліджень еколого-біологічних особливостей збереження та відтворення полезахисних лісових насаджень на території Північного Причорномор'я, що встановлені на прикладі суцільно трансформованих степів Херсонської та частини Миколаївської областей. Отримані результати багаторічних досліджень свідчать про гостру конфліктну міжгалузеву та правову ситуацію щодо полезахисних лісових насаджень, яка вказує на нагальну потребу в глибокому науковому перегляді діючих підходів до польового і степового залісення. Проаналізовані агроекологічні ризики, виявлені на території Херсонської області, показують, що в специфічних умовах рівнинних степів Нижнього Подніпров'я лише в окремих місцевостях зберігають

актуальність явища водної ерозії. Саме для боротьби з останніми існує мережа схилово-площинних, байрачних і водорозподільних лісонасаджень. Для більшості земель сільськогосподарського призначення у рівнинних районах області існує небезпека прояву вітро-ерозійних процесів, тому основні лісомеліоративні заходи мають бути спрямовані на захист степового агроландшафту. Тому необхідно створити сучасну мережу полезахисних лісонасаджень. Саме ці питання стосовно агроекологічних закономірностей існування та функціонування цих лісонасаджень слугували об'єктом досліджень, виконаних у межах поданої дисертаційної роботи. За результатами досліджень охарактеризовано місцеву специфіку закономірностей залежності функціональних характеристик та сучасного стану полезахисних лісових насаджень від їх породного складу, конструкції, ґрунтів, аграрних і агротехнічних особливостей польового землекористування. Показано, що наявні полезахисні лісосмуги на території Херсонської області базуються на деревно-чагарникових породах, які досить успішно вегетують в цій місцевості, здатні переносити несприятливі температурні та посушливі умови Південного Степу, а також толерантні до солонкуватості відносно "бідних" ґрунтів. Встановлено, що загальна лісистість Херсонської області забезпечена переважно окремими лісовими насадженнями нелінійного типу (або конфігурації). Так, при рівнях лісистості 13-16 %, які мають Олешківський і Голопристанський райони, частка полеконтурних і полезахисних лісосмуг у цій місцевості не сягає навіть 1% загальної площі. Доведено, що розподіл полезахисних лісонасаджень у розрізі районів області не залежить від рівня потенційної небезпеки вітроерозійних явищ на цих територіях. Результати наукових досліджень за темою дисертаційної роботи показують ситуацію практично повної втрати керованості системою лісового полезахисту, але одночасно свідчать і про нагальну необхідність розробки новітніх теоретичних засад розвитку аграрного виробництва в умовах кліматичної нестабільності за одночасного збереження і відтворення біоландшафтного різноманіття в контексті сталого розвитку регіону.

2. This dissertation summarizes for the first time scientific-methodical and practical results of researches of ecological-biological features of reproduction and preservation of protective forest plantations on the territory of the Northern Black Sea Coast established on the example of completely transformed steppes of Kherson region and the part on Nikolayev region. Obtained results of many years of researches indicate an acute conflictive interdisciplinary and legal situation regarding field-safeguarding forest plantations, which indicates an urgent need for a deep scientific review of existing approaches to field and steppe forestation. Analyzed agroecological risks that occur in the Kherson region show that in the specific conditions of the plain steppes of the Lower Dnieper only in some areas remain relevant to the phenomenon of water erosion. It is to combat the latter that there is a network of slope-plane, ravine and water distribution plantations. For the vast majority of agricultural areas in the plains of the region there is a danger of wind-erosion processes, so the main forest reclamation measures aimed at protecting the steppe agro-landscape. Therefore, it is necessary to create a modern network of forest plantations. These are issues which concern the agroecological regularities of the existence and functioning of these protective forest plantations that served as the object of research carried out in the framework of this dissertation. According to the results of these researches the local specifics of regularities of dependence of functional characteristics and modern condition of forest plantations on their breed composition, construction of afforestation, soils, subsoil and agrarian and agrotechnical features of field land use were characterized. It is shown that the existing field protective forest plantations in the Kherson region are based on woody-shrub species that grow quite successfully in this area, are able to tolerate adverse temperature and arid conditions of the Southern Steppe, as well as tolerant to salinity relative to "poor" soils. It is defined that the total forest cover of the Kherson region is provided mainly by separate forest stands of a nonlinear type (or configuration). Thus, at forestry levels of 13-16 %, which have Oleshkivsky and Holoprystansky regions, the share of field-contour and field-protective forest belts in this area does not reach even 1 % of the total area. It is proved that the distribution of areas of protective forest belts in terms of districts of the region does not show any dependence on the level of potential danger of wind erosion phenomena in this area. The results of scientific researches on the topic of the dissertation show the situation of almost complete loss of control of the forest protection system, but at the same time indicate the urgent need to develop the latest theoretical foundations of agricultural production in climate instability while

preserving and reproducing biodiversity in the context of sustainable development region.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мудрак Олександр Васильович
2. Mudrak Oleksandr

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавров Віталій Васильович
2. Lavrov Vitaly

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нейко Ігор Степанович

2. Neyko Ihor S.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Клименко Микола Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Клименко Микола Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.